

Zakaj je zavarovanje edinstveno
in zagotavlja zavarovancem edinstvene koristi

Insurance Europe je evropsko zavarovalno in pozavarovalno združenje. S svojimi 37 članicami — nacionalnimi zavarovalnimi združenji — predstavlja zavarovalnice in pozavarovalnice, ki skupaj ustvarijo približno 95 % vsega evropskega prihodka od premij.

www.insuranceeurope.eu

Edinstvene koristi zavarovanja

V sodobnih družbah in gospodarstvih številne stvari brez zavarovanja ne bi delovale. Zavarovanje namreč zagotavlja kritje za nepredvidene dogodke, to pa posameznikom in podjetjem omogoča, da lahko nemoteno opravljajo svoje vsakodnevne dejavnosti.

Nakup zavarovalne police za manjšo, vnaprej znano premijo prepreči, da bi nastala večja škoda – morda celo takšna, ki je ne bi bilo mogoče poplačati –, in tako zagotavlja »miren spanec« in občutek varnosti. Te posamezne plačane premije se zbirajo v t. i. poolu, ki omogoča, da se škoda, ki jo utрпи manjše število posameznikov ali podjetij, porazdeli med bistveno večje število plačnikov premije.

Evropske zavarovalnice izplačajo vsak dan za skoraj 3 milijarde evrov škod podjetjem in posameznikom ter zavarovalnin dolgoročnim varčevalcem.

Več vrst kritja, več različnih koristi

Na trgu so na voljo zelo raznovrstni zavarovalni produkti, ki krijejo veliko različnih tveganj. Za primer vzemimo, zavarovanje doma. Nakup hiše pogosto pomeni največjo naložbo v življenju vsakogar izmed nas. Že če redno plačujemo razmeroma nizko premijo, pa lahko pričakujemo, da nam bo zavarovalnica zagotovo priskočila na pomoč, če bi nas prizadeli dogodki, kot so poplava, požar ali kraja, ter bi potrebovali sredstva za popravilo ali nadomestitev doma in premičnega premoženja.

Med široko ponudbo zavarovalnih polic — za primer obratovalnega zastoja, nezgodno zavarovanje zaposlenih ali naravne nesreče, če omenimo zgolj nekatere — pa lahko izbirajo tudi podjetja in se tako zavarujejo pred dogodki, ki bi lahko usodno vplivali na njihovo poslovanje in zaposlene. Številne komercialne police je mogoče natančno prilagoditi specifičnim potrebam posameznega podjetja.

Ko gre za osebna tveganja, pa zavarovalnice zavarujejo svoje zavarovance za primer bolezni, invalidnosti, starosti ali smrti. Zavarovanje za primer bolezni, denimo, tako zagotavlja zaščito po zavarovalni polici, če zavarovanec umre; kritje za primer invalidnosti pa pred izgubo dohodka zavaruje tiste, ki zaradi poškodbe ali invalidnosti ne morejo več delati.

Zavarovalnice ponujajo skupaj z zavarovalnimi produkti še številne dodatne storitve. Njihov namen je spodbujati zaščito pred tveganji, pospešiti reševanje škodnih zahtevkov ali izboljšati zavarovalne produkte. Med temi storitvami so tako lahko, na primer, zdravstveni nasveti, asistenčne storitve za voznike in celo svetovanje o kibernetski varnosti.

Zavarovalnice ponujajo tudi različne dolgoročne oblike varčevanja, vključno s pokojninskimi zavarovanji. Na voljo so produkti, ki pogosto združujejo naložbo z neko obliko zaščite, recimo jamstvo za tveganje izgube denarja ob naložbah. Z vseživljensko rento se je mogoče zavarovati pred tveganjem, da bi ostali povsem brez sredstev za življenje, tudi ko morda porabimo že vse svoje prihanke. Zavarovalnice so torej edinstvene v tem, da lahko ponudijo kombinacijo varčevalnega produkta za dolgoročno naložbo in zavarovanja kritja življenjskih tveganj.

Oseba živi do 70. leta

Oseba živi do 100. leta

Večina produktov življenjskega zavarovanja temelji na kolektivnih naložbah in mehanizmih za porazdelitev tveganja. Na splošno velja, da morajo ti soobstajati vsaj v določenem obdobju, kar zavarovalnici omogoči, da tveganje porazdeli med zavarovalci in dolgoročno vlaga v različne naložbe. Tako lahko ustvari najboljši rezultat: dolgoročna jamstva in/ali izravnanje donosov, privlačno donosnost naložb zaradi dobre kombinacije naložb in nižje naložbene stroške zaradi ekonomije obsega.

Zavarovalnice lahko ponudijo tudi produkte z zajamčenim donosom. Tako lahko vsi posamezniki z gotovostjo vedo, da so njihovi prihranki varni. Tudi če se borzni indeksi nenadoma znižajo, bodo posamezniki ob dogovorjenem roku kljub temu prejeli dogovorjeni znesek.

Edinstveni produkt zahteva edinstven zakonodajni pristop

Zavarovalništvo je specifično, zato nujno zahteva:

1

Svobodo pri sklepanju zavarovanj

Zavarovalnice nudijo zaščito pred široko paleto tveganj. Ta tveganja zahtevajo zelo različne pristope: avtomobilsko zavarovanje posameznika je tako, denimo, veliko bolj preprost produkt, kot pa je po meri oblikovano kritje za okoljsko odgovornost velikega mednarodnega podjetja.

Snovalci politik so včasih prepričani, da bi dostopnost zavarovanja zagotovili s standardizacijo polic ali uvajanjem obveznih shem. A standardizacija zavarovalnicam preprečuje, da bi lahko svoje produkte prilagodile potrebam potrošnikov. Standardizacija predstavlja zaradi različnih nacionalnih pravnih, finančnih in odgovornostnih sistemov, pa tudi kulturnih dejavnikov in tveganj, še zlasti velik izziv na ravni EU. Standardizirani produkti lahko tudi zelo hitro zastarijo.

Obvezna zavarovanja so prava rešitev le takrat, ko so izpolnjeni nekateri osnovni pogoji (dovolj podatkov, podobnost tveganj, zavarovalna zmogljivost, konkurenca), sicer pa lahko vodijo v pomanjkanje razpoložljivih zavarovanj ali premalo inovativne produkte.

Da lahko razvijajo produkte, ki bodo izpolnjevali pričakovanja potrošnikov in podjetij, ustrežala njihovim profilom tveganja ter zadostili nacionalnim pravnim in finančnim zahtevam, mora biti zavarovalnicam zagotovljena svoboda delovanja – kar koli drugega bi namreč lahko negativno vplivalo na stroške zavarovanj in njihovo dostopnost.

2

Pravila varnega in skrbnega poslovanja po meri

Zaradi edinstvene narave zavarovalniške dejavnosti se poslovni model zavarovalnic razlikuje od poslovnih modelov, ki obstajajo v drugih panogah finančnih storitev. Premije se nalagajo — pogosto na dolgi rok — do zapadlosti zahtevkov ali izplačila škod oz. zavarovalnin. Pravila varnega in skrbnega poslovanja v zavarovalništvu morajo odražati dejstvo, da je financiranje zavarovalnic ponavadi stabilno, vnaprejšnje in dolgoročno, njihova izpostavljenost likvidnostnemu tveganju in nihanjem na trgu pa nizka.

Direktiva Solventnost 2 – pravila varnega in skrbnega poslovanja za evropske zavarovalnice – temelji na tveganju. Zavarovalnice so takšni ureditvi zelo naklonjene, vendar bodo potrebne izboljšave, da bodo lahko upoštevana realna tveganja, ki jih zavarovalnice prevzamejo v imenu svojih strank. Ob ustreznih izboljšavah bodo lahko zavarovalnice tudi v prihodnje ponujale inovativne produkte z visoko vrednostjo za zaščito pred tveganji oziroma naložbe ter v polnosti odigrale svojo vlogo pri zagotavljanju trajnostne rasti v Evropi.

3

Zakonodajo, ki odraža realnost na trgu: edinstven način distribucije, različne potrebe potrošnikov

Zavarovalne produkte se distribuira povsem drugače kot naložbene. Medtem ko naložbene produkte v skladu z Direktivo EU o trgih finančnih instrumentov MiFID II v glavnem tržijo velike, multinacionalne finančne družbe, pa zavarovalne naložbene produkte v številnih državah članicah EU še vedno prodajajo majhna in srednje velika podjetja ter samostojni podjetniki.

Za majhna in srednje velika podjetja bi bilo to, da bi morala slediti pravilom direktive MiFID II, ki so bila oblikovana za velike finančne institucije, zahtevno in drago, privedlo pa bi do zmanjšanja števila prodajnih mest za zavarovanja, manjše izbire za potrošnika ter upada zaposlovanja v teh podjetjih.

4

Prožnost pri celovitem predstavljanju produktov in stroškov

Uredba EU o paketnih naložbenih produktih za male vlagatelje in zavarovalnih naložbenih produktih (t. i. Uredba PRIIPs), ki je začela veljati januarja 2018, zahteva od ponudnikov zelo standardizirana razkritja v obliki dokumentov s ključnimi informacijami (KID). A razlike med skladi, strukturiranimi produkti in zavarovalnimi naložbenimi produkti so ogromne, zato dokument s ključnimi informacijami ne zajame njihovih bistvenih lastnosti in je lahko — če so značilnosti predstavljene napačno ali pa nekatere morda niso navedene — celo zavajajoč.

Zavarovalni naložbeni produkti tako na primer vključujejo dodatno, edinstveno zaščito pred biometričnimi tveganji, kot sta nezmožnost za delo ali kritična bolezen. V dokumentu s ključnimi informacijami o paketnih naložbenih produktih za male vlagatelje in zavarovalnih naložbenih produktih bi moralo biti na vidnem mestu jasno navedeno, ali produkt zagotavlja kritje za biometrična tveganja ali ne, saj je ta informacija za potrošnika, ko izbira med produkti, ključna.

Produkta seveda ne smemo nikoli ocenjevati zgolj po strošku, temveč vedno tudi z vidika vrednosti, ki jo dobimo za določeni znesek, upoštevaše zaščito in storitve, ki jih produkt ponuja. Zato ni mogoče smiselno primerjati stroškov produktov, ki vsebujejo edinstvene zavarovalne elemente, in tistih, v katerih tovrstni elementi niso zajeti.

Prav tako ne smemo pozabiti, da premija za biometrično tveganje ni strošek, temveč premija, za katero potrošnik prejme zavarovalno zaščito in, odvisno od pogodbe, izplačilo zavarovalnine.

Vir: »Why insurance is unique, Insurance Europe, december 2019«

© Insurance Europe aisbl

Bruselj, december 2019

Vse pravice pridržane.

E-mail: info@insuranceeurope.eu

Twitter: @InsuranceEurope

www.insuranceeurope.eu

E-naslov: info@zav-zdruzenje.si

www.zav-zdruzenje.si